

РОБЪРТ ШЕКЛИ ЖЕЛАНИЯТА НА СИЛВЪРСМИТ

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

Непознатият вдигна чашата си.

— Нека решенията винаги да идват лесно в мислите ви.

— Пия за това — каза Нелсън Силвърсмит.

Те двамата изпиха благоговейно оранжадата си. Навън потокът от хора по Осма улица клокочеше на изток, за да се влее във водовъртежа на площад „Вашингтон“. Силвърсмит задъвка лютивия си сандвич.

— Предполагам, че ме мислиш за откачен — каза непознатият.

— Нищо не мисля — повдигна рамене Силвърсмит.

— Добре казано — отвърна непознатият. — Казвам се Терънс Магинис. Ще дойдеш ли да пийнем нещо?

— Нямам нищо против — каза Силвърсмит.

След около двадесетина минути, те бяха седнали върху захабените червени пейки в барчето на Джо Мангети, където сервираха рибни аламинутки и бира. Разменяха философски мисли като всички останали непознати, срещнали се случайно в нийоркския Гринидж Вилидж в някой слънчев октомврийски следобед. Магинис бе нисък, червендалест здравеняк с убедителни жестове и мъхнат вълнен костюм. Силвърсмит бе строен тридесетгодишен мъж с тъжно лице и дълги, тънки пръсти.

— Слушай сега — внезапно изрече Магинис. — Стига сме се надлъгвали. Трябва да ти направя едно предложение.

— Давай тогава — с апломб произнесе Силвърсмит. Той не напразно бе получил възпитанието си в сложно забърканото социално общество на Байони, Ню Джърси.

— Стана дума за следното — заговори Магинис. — Аз съм представител на една организация, която трябва да остане неназована. Имаме едно безплатно първоначално предложение. Ние ти даваме абсолютно безплатно и без всякакви задължения от твоя страна, правото на три искания. Ти поискваш от мен три неща и аз ти ги доставям, ако това е по силите ми.

— А аз какво правя в замяна на това? — попита Силвърсмит.

— Абсолютно нищо. Просто си седиш и получаваш.

— Три искания — заговори замислено Силвърсмит. — Да не искаш да кажеш три желаниа?

— Да, може и така да се каже.

— Човек, който осъществява желаниа е вълшебник.

— Аз не съм вълшебник — твърдо отговори Магинис.

— Но ти осъществяваш желаниа.

— Да. Аз съм един нормален човек, който осъществява желаниа.

— А пък аз съм нормален човек, който изказва желаниа — отвърна Силвърсмит. — И така, първото ми желание е да имам една наистина хубава аудиоуредба, с четири говорителя, магнетофон и всичко останало.

— Ти си хладнокръвен човек — каза Магинис.

— Да не си очаквал да изразя някакво учудване?

— Очаквах съмнения, тревога, съпротива. Хората обикновено гледат със съмнение на предложение като моето.

— Единственото нещо, което научих в Нюйоркския университет, бе доброволният отказ от недоверието — каза Силвърсмит. — Не успяваш да си намериш много клиенти май?

— Ти си ми първият от дълго време. Хората просто не вярват, че предложението ми е честно.

— Недоверието не е подходящо като поведение в тази епоха на хайзенберговата физика. Откакто прочетох в „Американска наука“, че позитронът не е нищо друго, освен електрон, пътуващ обратно във времето, вече не ми беше трудно да повярвам в каквото и да било.

— Трябва да запомня това и да го използвам в продажбите си — заяви Магинис. — А сега ми дай адреса си. Ще се видим скоро.

Три дни по-късно, Магинис пристигна в апартамента на петия етаж, който обитаваше Силвърсмит на улица „Пери“. Той мъкнеше огромен кашон и беше здраво запотен. От вълнения му костюм се носеше миризма на изморена камила.

— Какъв ден! — възкликна той. — Обиколил съм целия Лонг Айлънд, докато намеря каквото трябваше. Къде да го сложа?

— Остави го на пода — каза Силвърсмит. — А какво става с магнетофона?

— Ще го донеса следобед. Мислил ли си за второто си желание?

— Едно „Ферари“. Червено.

— Речено-сторено — каза Магинис. — Но не ти ли се струва всичко това доста фантастично?

— Феноменологията се занимава с тези въпроси — отвърна Силвърсмит. — Или както казват будистите, „Такъв е светът“. Може ли да получа последен модел?

— Мисля, че ще мога да намеря най-новия — каза Магинис. — Със суперголям резервоар и орехово арматурно табло.

— Е, сега вече започваш да ме учудваш — заяви Силвърсмит. — Само че къде ще го паркирам?

— Това си е твой проблем — каза Магинис. — До скоро.

Силвърсмит му махна безразлично с ръка и започна да отваря кашона.

После Магинис му намери обширен тристаен апартамент в сграда с портиер под наем за 102,78 долара на месец, включващ и обзавеждането. Заради него, Магинис даде на Силвърсмит правото на пет допълнителни желания.

— Наистина ли можеш да си го позволиш? — попита го Силвърсмит. — Няма ли да си имаш неприятности с шефовете?

— Не се притеснявай за това. Знаеш ли, ти имаш истински добър усет за желания. Имаш добър вкус, но не си лаком. Предизвикателен си, но не нахален. Някои хора наистина прекаляват... Искат палати и роби, хареми пълни с претендентки за титлата „Мис Америка“.

— Предполагам, че тези неща са невъзможни — отбеляза спокойно Силвърсмит.

— Не, мога да се справя с това. Но то просто създава неприятности на онзи, който го пожелава. Даваш на някой мърльо точно копие на царски палат върху десет акра земя в Райнбек, Ню Йорк, и веднага разбираш, че данъчните са се нахвърлили отгоре му като ято лешояди. Човекът обикновено не може да обясни как е успял да спести пари за такъв палат от 125-те долара седмична заплата, която получава като младши счетоводител, така че данъчната служба си прави съответните изводи.

— Които са?

— Че е някой от ръководителите на Мафията, който знае къде е заровен съдията Картър.

— Но те не могат да докажат нищо.

— Може би. Но на кого му се ще да прекара остатъка от живота си в гледане на видеозаписите на ФБР?

— Не е приятна перспектива за любител на самотата — съгласи се Силвърсмит и преосмисли някои от плановете си.

* * *

— Ти си добър потребител — каза Магинис след две седмици. — Днес получаваш напълно безплатна премия. Получаваш четиридесетфутова яхта с пълно обзавеждане. Къде да ти я оставя?

— Ами закотви я при дока на вилата ми в Насау — каза Силвърсмит. — А, благодаря ти.

— Още един безплатен подарък — заяви Магинис три дни след това. — Десет допълнителни желания без ангажименти от твоя страна.

— Това прави общо осемнадесет до днес — каза Силвърсмит. — Може би трябва да дадеш шанс и на друг потребител.

— Не ставай глупав — взмути се Магинис. — Ние сме много доволни от теб.

Силвърсмит поглади брокатения си шал.

— Все пак *има* някакъв номер, нали? — каза той.

В течение на още един месец му бяха изпълнени четиринадесет желания. Силвърсмит и Магинис бяха седнали в шезлонги върху широката ливада на имението на Силвърсмит в Жуан-ле-Пен на френската Ривиера. Един цигулков квартет свиреше тихо зад гърба им. Силвърсмит отпиваше от една „Негрони“. Магинис, доста по-окосмен от обикновено, преглъщаше уиски със сода.

— Е, може да го наречеш „номер“ — съгласи се Магинис. — Но не е онова, което си мислиш.

— А какво е?

— Знаеш, че не мога да ти кажа.

— Няма ли все пак да ми вземеш душата и да ме изпратиш в ада? Магинис избухна в силен смях.

— Точно това — заговори той през смях — е последното, от което би трябвало да се страхуваш. Извини ме сега. Имам среща в Дамаск за онзи арабски жребец, който искаше. Между другото, тази седмица получаваш премия от още пет желаниа.

Два месеца по-късно, след като бе освободил танцьорките, Силвърсмит лежеше мрачно замислен, сам, в леглото с императорски размери в осемнадесетстайния си апартамент в Рим. Вече бе получил двадесет и седем осъществени желаниа и не можеше да измисли нещо, което би могъл да поиска. Пък и освен това не беше щастлив.

Силвърсмит въздъхна и посегна за чашата, която винаги стоеше на нощното му шкафче, пълна с минерална вода, доставена от „Гросинджър“. Чашата беше празна.

— Десет прислужника и не могат да поддържат една глупава чаша пълна — промърмори той. Стана от леглото, пресече стаята и натисна звънеца за прислугата. После се върна в леглото. Минаха три минути и тридесет и осем секунди според ролекса му, изработен от масивен кехлибар, докато вторият помощник на иконома влетя в стаята.

Силвърсмит показа чашата. Очите на помощник-иконома се ококориха и той зяпна.

— Празна! — възкликна той. — Но аз изрично наредих на помощник-камериерката...

— По дяволите извиненията — каза Силвърсмит. — Някои хора ще трябва да се задействат или иначе ще хвърчат глави.

— Да, сър! — каза помощникът. Той се завтече към вградения в стената хладилник до леглото на Силвърсмит, отвори го и извади бутилка минерална вода. Постави шишето върху поднос, взе снежнобяла салфетка, прегъна я по дължина и я прехвърли през ръката си. После избра една изстудена чаша от хладилника, огледа я за петънца, смени я с друга и избърса ръба със салфетката.

— Хайде стига си се мотал, *стига* си се мотал — заплашително произнесе Силвърсмит.

Вторият помощник на иконома бързо уви салфетката около бутилката с минерална вода и наля в чашата толкова опитно, че не разля и капчица. Той върна бутилката в хладилника и подаде чашата на

Силвърсмит. Общо загубено време — дванадесет минути и четиридесет и три секунди.

Силвърсмит лежеше в леглото и отпиваше от минералната вода, потънал в дълбоки мисли относно малките вероятности за постигане на щастие и измамността на удовлетворението. Въпреки че можеше да получи всичко на света, или точно заради това, той изпитваше досада и то от седмици наред. Изглеждаше му дяволски нечестно да може да получи всичко, което си пожелае, но да не може да му се наслаждава.

Като се замислеше, се оказваше, че животът е едно разочарование и най-доброто, което може да предложи, никога не е толкова добро. Печената патица никога не бе толкова крехка, колкото я описваха, водата в плувния басейн винаги бе с една идея по-топла или по-студена отколкото трябва.

Колко измамно бе намирането на истински доброто! За десет долара човек може да получи една достатъчно хубава говежда пържола. За сто долара, може да се намери наистина чудесно телешко филе, а за хиляда долара може да се снабдиш с кило телешко от Кобе, отраснало под внимателните грижи и масажи на благословени девизи, заедно с готвач, който да ти го приготви. И то би било наистина много вкусно. Но не чак толкова, че да си заслужава хилядата долара. Колкото повече плащаш, толкова по-трудно се приближаваш до квинтесенцията на онова телешко, което вкусват ангелите, когато Господ дава годишен банкет за служителите си.

Или по отношение на жените. Силвърсмит бе притежавал някои от най-замайващите същества, които можеше да му предложи тази планета. Поотделно или заедно. Но дори и това не се оказва нещо, за което си заслужаваше да си спомня. Апетитът му към подобни неща изчезна твърде бързо в непрекъснатия поток от пикантно облечена плът, която му осигуряваше Магинис и електрическата искра от непознатата женска плът се бе превърнала в абразив — шкурка от твърде много личности (всяка търсеца близостта), която изтъркваше все по-намаляващото желание на Силвърсмит.

Той бе минал през няколко харема, но личностите в тях бяха така еднакви в паметта му, както фунийките на всеки от сладоледите, които бе изял като малък. Той едва си спомняше победителката „Мис Вселена“ с мириса от пурата на шефа на журито в чистата й светлокестенява коса. Имаше и една инструкторка по гмуркане от

остров Сий, Джорджия, която непрестанно дъвчеше дъвка, облечена във възхитителен черен неопренов костюм, която направи и пукна един розов захарен балон от дъвката си в момента на моментите. Но останалите минаваха през паметта му като спомен за комична поредица от потни бедра и хихикащи устни, изкуствени усмивки, измамни стенания и театрални пози. И всичкото това, придружено от тежкия ритъм на най-старото физическо упражнение на света.

Най-доброто от всички бяха три камбоджански храмови танцьорки — кафяви същества с блестящи очи и развени черни коси, с фини и стройни крака и малки, твърди като сливи гърди. Но и те не го забавляваха дълго. Бе ги задържал обаче, за да играят вечер с него на бридж.

Той отпи отново от минералната вода и установи, че чашата отново е празна. Стана сърдито от леглото и пресече стаята към звънеца за прислугата. Пръста му се насочи към бутона...

И точно в този миг прозрението дойде като светлината на милионватова крушка в главата му.

И той разбра какво трябва да направи.

На Магинис му бяха необходими десет дни, за да открие Силвърсмит в едни полусруттен хотел на ъгъла на Десето авеню и 41-ва улица в Ню Йорк. Магинис почука веднъж и влезе. Стаята бе опушена, с боядисани в отровно зелено стени. Миризмата на стотици видове инсектициди се смесваше с мириса на хиляди поколения хлебарки. Силвърсмит седеше върху метално легло, покрито с мръснозелено одеяло. Той решаваше кръстословица. Кимна весело на Магинис.

— Е, добре — заяви Магинис. — Ако ти е минало желанието за беднотия, аз имам нещо за теб. Желания номер 43 и 44, плюс толкова от 45, колкото успях да събера. В коя от къщите ти искаш да ги доставя?

— Не ги искам — каза Силвърсмит.

— Какво?

— Не ги искам.

Магинис запали цигара. Той издуха дима замислено.

— Силвърсмит ли виждам пред себе си? — попита той. — Известният аскет, добре познатия стоик, таоисткия философ, живия

Буда? Никаква привързаност към материалното. Това е някакъв нов номер, така ли е, Силвърсмит? Повярвай, скъпи, никога няма да ме излъжеш. Изпитваш типичната за всички богаташи досада, която ще трае няколко седмици или месеци. Но после идва денят, когато от третокачествения ориз ти се повдига и грубата риза търка кожата ти по-неприятно от обикновено. Това бързо ти вкарва ума в главата и веднага пожелаваш яйца по бенедиктински и вино „Сарди“, и заявяваш на приятелите си, че си натрупал поучителен опит.

— Може би си прав — каза Силвърсмит.

— Тогава защо ме караш да ти стоя диван-чапраз? Ти просто си преял и сега те върти стомаха. Трябва ти малко почивка. Позволи ми да ти препоръчам едно много красиво курортно местенце върху южния склон на Килиманджаро...

— Не — отвърна Силвърсмит.

— Може би нещо по-духовно? Познавам онзи горе.

— Не.

— Ама ти започваш да ме изнервяш — каза Магинис — Всъщност ме дразниш. Силвърсмит, *какво искаш?*

— Искам да съм щастлив — отговори Силвърсмит. — Но сега разбирам, че не мога да бъда щастлив от притежаването на нещо.

— И затова си се обрекъл на бедност?

— Не. Не мога да бъда щастлив, когато не притежавам нещо.

— Добре де — замислено произнесе Магинис. — Тогава няма решение.

— Аз мисля, че има и трета алтернатива — каза Силвърсмит. — Но не знам дали ще се съ согласиш.

— Кажи. Каква е тя?

— Искам да се включа в отбора — каза Силвърсмит.

Магинис седна върху леглото.

— Ти искаш да дойдеш при нас?

— Които и да сте — заяви Силвърсмит. — Искам да бъда с вас.

— Какво те накара да вземеш такова решение? — попита Магинис.

— Забелязах, че ти си по-щастлив от мен. Не знам с какво се занимаваш, Магинис, и изпитвам известни подозрения към организацията, за която мисля, че работиш. Но наистина желая да бъда един от вас.

— Готов ли си да се откажеш от всичките си останали желания и всичко друго заради това?

— Да, от всичко — отвърна Силвърсмит. — Само ме вземете.

— Добре — каза Магинис. — Ти си при нас.

— Наистина ли? Та това е чудесно. Чий живот ще объркаме сега?

— Ооо, ние изобщо не сме *тази* организация — отвърна ухилен Магинис. — Хората понякога ни бъркат с другите, въпреки че не мога да си представя защо. Но нека така да бъде. Ти току-що ни въздаде всичките си земни придобивки, Силвърсмит. И го направи без да очакваш награда. Направи го единствено от желание да служиш. Ние оценяваме твоя жест. Силвърсмит, добре дошъл в рая.

Около тях се образува един възрозов облак и през него Силвърсмит зърна огромна сребърна врата, украсена с естествени перли.

— Хей! — възкликна той. — Ама ти ме доведе тук с измама! Излъга ме ти, Магинис, или който и да си!

— Другата организация прави това толкова отдавна — каза Магинис. — Затова ние решихме, че също трябва да опитаме.

Вратите с перлите се разтвориха. Силвърсмит видя, че отгатак имаше отрупана като за китайски банкет маса. Имаше и момичета, а някои от гостите изглежда пушеха наркотик.

— Е, не мога да кажа, че ми е неприятно — каза Силвърсмит.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.